

Korošec.

Izhaja vsako drugo soboto

v Kranju (tiska Iv. Pr. Lampret izdaja konsorcij „Gorenjca“; odgovorni urednik Ljovoslav Mikš).
Velja za celo leto 4 K in se plačuje naročninam in serati naprej. Vsi rokopisi pisma in druge pošiljke naj se pošiljajo na uredništvo in upravnništvo „Korošca“ v Kranju. Rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plačuje za enostopno peti vrsto za enkrat 12 v, za dvakrat 18 v, za trikrat 24 v, za večkrat po dogovoru.

Gospodarski in političen list za koroške Slovence.

Posamezne številke stanejo 10 vln.

Štev. 14.

V Celovcu, v soboto, dne 9. julija 1910.

Leto III.

Pomen gibanja v Borovljah in v okolici.

O dogodkih v Borovljah in v okolici se piše v našem listu in se govori po širši domovini toliko, da se bo marsikomu zdelo že preveč. Ali zakon narava je že tak, da se sposobnost zna uveljaviti tudi tam, kjer se ji stavijo zapreke. Z drugega stališča bi se moglo tudi reči, da se kričarja bolj sliši. To je sicer res, da so Rožani precej živahnji in da imajo posebno Borovljanci jezik nabrušen in krepko grlo; ali o kričanju v slabem pomenu besede, pa se na Koroškem sploh ne bo moglo govoriti vpricho krivice, ki se Slovencem godijo. Da se pa ravno Borovljanci znajo uveljaviti vsled svoje sposobnosti ne samo kot Slovenci, ampak tudi kot socialisti, to je zopet posledica živnega medsebojnega vpliva in pa, ker se morajo boriti z močno, gospodarsko silno ali moralčno propadlo stranko, namreč z odpadniki ali nemčurji, katerim se že zaradi njih značajnosti ne gre za poštena sredstva, čedne namene in viteški boj. Je to umetno, ponajveč vsled krivičnega postopanja vlade (nameščevanje uradnikov l.) vzdrževani, iz vseh vetrov sem zaneseni „Kunst Sänger“, iz katerega poganjajo nemške smrdljive cvetke. Priroda pa premaga vsako umetnost in ravno zato so se začele v novejšem času zavedati slovenske in delavske mase s tako elementarno silo, brez vsake zaslombe na domačo inteligenco in proti pritisku vlade, da je začelo že samim mogotcem postajati vroče.

V novejšem času pa imamo v Borovljah za beležiti velevažne dogodke, ki bodo mogoče v prihodnosti kazali smer razvoja tudi drugim krajem na Koroškem, kjer se bo našlo dosti sporazumljenja. In ravno zato je tudi s širšega stališča upravičeno, da se o gibanju v Borovljah toliko piše in govori. Ti merodajni dogodki so: ozka združitev s vsem Sloventvom in Slovanstvom pōtom sokolske misli in drugič: tesna spojitve z delavskimi sloji pri konkretnih političnih in go-

spodarskih vprašanjih, dotedaj še ponajveč v obrambo.

Gotovo se nam bo očitalo, da v tem nismo prvi in da se je to vse in mogoče še več storilo že davno pred nami. To je res, kakor je tudi res, da se pride v druge kraje tako peš, kakor z vozom, železnico ali v novejšem času zelo z zrakovplovom. Kaj smo imeli dotedaj Korošci od širne Slovenije? Mnogo se je govorilo o „tužnem“ Korotanu, tuptatam je kak posameznik pogledal čez mejo in drugje kdo segel v žep po geslu: malpoložil dar! Pač pa so se „tužni“ bratje z meje trumoma vabili v boko Ljubljano in drugam čez Karavanke. To je čisto prav. Ali zakaj se ni še bolj odločno povzdignil glas, naj pridejo „srečni“ bratje na ogroženo mejo? Zakaj oni, ki so gledali, kako prodirajo razni Turnvereini, Sängeri, Schulvereini, Sčimarka i. t. d. i. t. d. dan za dnvom v naše kraje in se kažejo tam z vsem sijajem na hrupnih prireditvah, zakaj oni naši merodajni politiki niso izkusali paralizirati pogubonostnega vpliva onih velikih prireditelj z enakimi slovenskimi in sicer s pomočjo vsih Slovencev, kakor to delajo nasprotniki? Ali si ne moramo priznati, da so se ravno merodajni krogi držali narzelo, da celo sovražno uprav proti onim našim bratom, ki so se vedno tople za nas potegovali, za nas žrtvovali in bili voljni nam priti na pomoč? Ali smo mi Borovljanci in Glinčani mogli gledati mirno, da so ti faktorji priklopili Korošce ravno oni stranki, ki je nas že enkrat pustila sramotno na cedilu, katere vodja nam je obetal palico in se sedaj menda nima nič boljsega za koroške Slovence? Morda smo čutili ravno v Borovljah in okolici našo osamljenost v narodnem ozru najbolj, ker je nasprotni pritisk najhujši. Zato smo tudi čutili, katera srca onstran Karavank utripljejo za našo usodo in čakajo samo priložnosti, pokazati se na bojnem polju, čakajo klika, katerega priznani in nepriznani voditelji iz bojazljivosti za svoje ovčice niso izrekli. Tako smo torej prvi na Koroškem razvili sokolski prapor, podali smo čez Ljubelj našim bratom krepko roko in kakor bi tretil, je bilo

naše naredno bojno polje izpremenjeno. Ne branimo se več pred našimi nasprotniki iz obupa, ampak z upom na zmago, mučni čut osamljenosti se je umaknil zavesti, da stojimo v močni zvezi, ki ne obsega samo najboljših in najkrepkejših Slovencev, temveč vso brezmejno ozemlje Slovanov. Prsi se nam širijo in pogum nas navedaja, ko slišimo, da si je Sokol pridobil v Londonu svetovno zmago in ime, da sega slava Sokolov tja, kjer se ljudem o turnarjih še sanja ne. Kar storimo in priredimo kot Slovenci, svesti smo si okrilja te močne organizacije in prepričani, da bi se las, ki bi se sam skrivil iz narodnega sovraštva, na nasprotnikih kruto maščeval. Naše brate Sokole pakličemo na ogroženo mejo. Postavili ste si častno nalogo rešiti slovenski Korotan iz vsenemškega zrela. Že sedaj hrepenijo marsikateri koroški mladenci drugod slediti pod vašo okrilje. Krepko naprej in v kratkem bodo koroški Sokoli naša najzanesljivejša predstraža!

Borovlje in konsumno društvo.

Kratko se je že zadnjič omenilo, kaj in kako so se vršile odborove volitve pri našem konsumnem društvu, danes podamo natančnejše poročilo! Boj, ki se je v zadnjem času vnel okoli tega, za veliki industrijski okraj Borovlje velevažnega društva, je imel določiti usodo društva samega in tudi njegovih članov. Daleč okoli nimamo sličnega inštituta, ki bi se dal glede razvoja in gmotnega stanja le količkaj primerjati z našim konsumom, ki je v vsakem oziru dobro založen in skoraj brez dolga. Kjer pa se le kaj svetli, tam se že stikajo naši narodni nasprotniki s svojimi dolgimi nosovi, da to ali ono dobijo zase, ali pa uničijo. To se je nameravalo tudi v tem slučaju, ko so se prenovila društvena pravila ter se volil novi odbor. „Die Arbeiter werden wir so tief setzen, daß sie gar nichts mehr zu reden haben werden“ — (delavce bomo tako nizko posadili, da ničesar ne bodo smeli govoriti) — tako se je

PODLISTEK

Okradeni ropar.

Spisal J. R.; preložil Milko Sila.

Alan Bulwer se je vračal z letovišča demov. Na postaji v Richmondu se je gnetla velika množica ljudi. Ni bilo lahko najti postreščka. Naposled je vendar prišel eden in ko mu je Bulwer oddal svojo prtljago in si je preskrbel vozni listek, se je preril s krepko roko za postreščkovo skozi gnečo k vlaku. Stopil je v kupé, ki mu ga je pokazal sprevodnik in sedel, kolikor mogoče udobno v kot pri oknu. Potem je vzel iz napravnikovega žepa novine in je hotel citati. Da, hotel je; ampak ni mogel poglobiti svojih misli v citanje, zakaj motil ga je v tem njegov vis-a-vis. Njemu nasproti je namreč sedela krasna, toda čudno bleda deklica, ki je očitvidno pred trenutkom zaspala. Dalje, temne trepalnice so bile kakor na lahko pritisnjene na njena gladka, bela lica in v kotu ustnic se je poznal komaj viden, trpek nasmeh. Ta obraz je Alan že od nekd poznal! Ampak odkod? Zdelo se mu je tuja, ampak vendar tako znana... Knjiga, katero je deklica se pred trenutkom najbrže citala, ji je zdrsnila iz rok na kolena in se je pomikala počasi doli.

Da se je tako polagoma in s presledki pomikala, je zelo jezilo Bulwera. Čakal je, da vendar kmalu pade na tla in da se potem zopet vtopi v citanje; knjiga pa je prav počasi, kakor nalašč, zategovala svojo pot, kakor da bi se mu hotela posmehovati.

Konečno je vendar padla in se precej močno zaropotala. Deklica, ki je je prestrašil ta ropot, se je zbudila iz svojega dremanja in dve veliki, temnosivi očesi sta se srečali z modrimi očmi mladega moža. Nekolike trenutkov sta se gledala oba potnika nekako, nemo, začudeno, potem pa je zaklicala deklica z vidnim veseljem in je naenkrat vsa zardela.

„Alan, kaj si to res ti, ali je to tvoj duh?“
„Da, jaz sem, s telesom in dušo!“ je naglo odgovoril Bulwer. „Kje sem vendar imel pamet Stana, da te nisem takoj spoznal!... Seveda, že precej dolgo je tudi od tega, kar se nisva videla, kaj ni res? Najmanj pet, šest let je že preteklo od one dobe...“

„Prosim te, ne govori o letih; povej rajši, kako si prišel sem in kam se pelješ?“

„V Londonu grem iz dopusta, ki sem ga preživel v Richmondu, da si tam preskrbim nekatere stvari.“

„Jaz se peljem v London.“

Bulwer ni hotel povedati svoji mladostni prijateljici, da se pelje samo zato v London, da tam izpregovori odločilno besedo z mlado damo, za katero je že dalje časa hodil in s katero se je mislil oženiti. Pozneje pa, kakor bomo videli, je bil zelo vesel, da ni preveč govoril.

„Ali se še spominjaš,“ je vprašala Stana, „kako smo se igrali doma na cvetličnem vrta?“

„Ako se spominjam!“ je odgovoril z nasmehom Bulwer. „Na vseh starih sem zlezal po skopnem jarku pod plotom, ki je delil naš vrt od našega zemljišča, da bi se megel s teboj igrati. Kako se je že imenovala tista neumna igra, ki nam je takrat tako zelo ugajala?“

„Ako bi,“ smo ji rekli. „Ako bi!“

„Ah, da! Ti si sedela navadno na klopicih pri ulojaku, in jaz sem legel vedno na trato poleg tebe. Kako se je že začelo? — — — počakaj, že vem: Ako bi tako-le sedaj prišel morsk ropar in bi te hotel odpeljati —“

„V veliki ladji, z belimi jadri —“

„In z druhalje piratov na krovu —“

„In z usnjenimi vrečami, polnimi zlata —“

„Da, polnimi zlata. Jaz bi sel za teboj...“

„Ali bi storil to, Alan?“

„Gotovo in nikde bi mi ne ubranil,“ je odvrnil Bulwer, razjarjen, kakor da bi se zopet za res igral, in je popolnoma prestrašil, da se je tre-

zrazil nek gospod, ki misli, da je v Borovljah v vsakem oziru merodajen. A pošteno se je urezal, stvar je prišla drugače. Zadnji čas je sicer že bil, a z veseljem moramo pribiti, da je delavstvo v polni meri spoznalo kritičen položaj ter se pripravilo na za naše narodne odpadnike tako usodepolni dan. Rieger in dr. Maurer sta spletkarila kompromise, kovala naklepe, pripravljalo se je kakor na kako tridesetletno vojsko. Vse zaman! Predno se je začelo zborovanje, je že dolgo bila prostorna dvorana pri Justu do zadnjega kotička zasedena, vsi so bili naši razun par, ki so postopali kakor zmedene kokoši, če vdari med nje jastreb. Prideta do vrat dva od „ta boljših“, in ko vidita ogromno število nasprotnikov, vpraša prvi: „Ja, wo sind denn unsere Leute?“ („Kje pa so naši ljudje?“), a drugi mu klaverno odgovori: „I waas net“ (jaz ne vem). Smešen je bil ta prizor, bil nam je v zabavo in navdušenje. Če se ne oziramo več na kisle obraze nemškutarjev ter preskočimo volitev samo, pridemo do sledečega rezultata: V predstojništvo so bili izvoljeni: Peter Mišic, Avgust Neutzler, Miha Turk, Martin Hribernig, Karl Stummer, Pavel Čemer — vsi z od 251 do 349 glasovi. V nadzorništvo so izvoljeni: Ludovik Borovnik, Josef Mauko, Peter Singer, Rok Partl, Pavel Antonič, Janez Fric, Janez Singer, Anton Stangl in Josef Sturm, vsi z od 245 do 351 glasovi. (Razprto tiskani so Slovenci!) Nasprotnikov eden je dobil največ glasov okoli 110. Torej zmaga na eni strani velika, na nasprotni poraz sramoten. Pričakovali smo bili res ugoden izid volitve, toda takega ne, kakor se je pokazal v predstojnih številkah, a v to je pripomoglo le edino pametno skupno postopanje Slovencev in socialnih demokratov.

Samoposebi je umevno, da ta naša zmaga nemškutarje nič ni kaj prijetno dirnila. Maurer je škripal z zobmi, se jezil nad hudo žejo — mimoregrede pripomnimo, da je bil on poklican, do 12. ure ponoči šteti glasove — preklinjal je črne in rdeče, sikal kot kača — a bilo je vse le zvonjenje po toči. Najboljše se je odrezal Damkov Foltej, ki mora seveda povsodi zraven biti. Nekdo se je namreč čudil in jezil nad skupnim postopanjem Slovencev s socialnimi demokrati, a Foltej se mu res pametno odreže: „Was haben wir denn dabei ghabt?“ (Kaj pa smo zraven imeli?) Riegerju pa kar v glavo ni hotelo, da on ni izvoljen v odbor, čeravno se je bil na vse pretege hvalil, da se na take stvari dobro razume. Mi pa se še bolj razumemo! Dobro smo vedeli, da ako dobijo nemškutarji društvo v svoje roke, pomeni to zanj smrt. Kako naj bi hodili „nemški“ voditelji mimo „Rosentalerhofs“ v konsum? Ljudstvu se je trosil pesek v oči, ko se je kričalo, da je zavod brez dolga, hvalilo se je dobro gospodarstvo, a to je bilo v resnici tako, da bi utegnili spraviti društvo na kant. Če se je, recimo, napravilo v minulem polletju samo na moki okroglih 4000 K škode, se moramo upravičeno vprašati, jeli to tisto dobro gospodarstvo, na katero se je

pred vsemi razumel Malajovec Cencan? Ljudstvo pa je hvala dobremu spoznanju uvidelo pot navzdol ter s takimi gospodarji temeljito pometlo. V odboru so zdaj sami taki možje, ki bodo gotovo zastavili vse svoje moči v to, da se izbrišejo tudi te zadnje etape nemškutarskega brezvestnega gospodarstva, ki bodo kot delavci vedeli bolj ceniti delavski denar in z delavskim denarjem zidani zavod, kot oni brezvestni nemškutarji, ki pod „Südmarkino“ patronanco hočejo uničiti vse, kar si pridelata z žuljevimi rokami delavec in kmet, ki nočeta verovati v edino zveličavne vsenemške bogove. Čuje se, da nameravajo nemškutarji napraviti lastno konsumno društvo. Veselilo bi nas iz srca, ako je to res in se uresniči, kajti prepričani smo, da bo potem uvekovečen v „nemških“ borovskih analih že v enem letu konkurz „nemškega konsumnega društva“ v Borovljah. Mi z našim zavodom pa bomo šli naprej, da potrojimo njegovo vrednost, ne glede na to, če se včasih zaleti kak nemškutar s svojim dolgim nosom in puhlo butico v to trdno zavetje ubogega delavca in kmeta. Naprej, vsi v naše konsumno društvo!

Koroške razmere.

Opirajmo se vnovič na XIX. člen državnega temeljnega zakona z dne 21. decembra, ki pravi, da so vsi narodi enakopravni, da imajo vsi jeziki enako veljavo, da morajo biti v narodno mešanih krajih jezikovne naprave take, da se drugim manjšim narodom ni treba učiti tujih jezikov i. t. d. Ali veljajo te določbe tudi za slovenski del Koroške? Odgovor je, da ne. Torej po tem zakonu Slovenci nimajo pravic. Za slovenski del Koroške velja povsod le nemški jezik. Uradni jezik pri deželni vladi, pri okrajnih glavarstvih, tuji malo pri vseh občinah v slovenskem delu dežele je nemški. Le malo število občin, kakor Sebe v celovškem, Jazerako, Bistrica in Št. Daniel v velikovškem okraju, uraduje v slovenskem jeziku. Vse drugo število slovenskih občin uraduje izključno v nemškem jeziku. Znamenita in žalostna prikazen je vrsta občin, v katerih sedijo v odborih slovenski možje, ki jim načeljujejo slovenski župani, a vendar vladajo v teh občinah pravzaprav nemški tajniki. Nje se vprašuje v vseh stvareh za svet, le ti odločujejo povsod in tako tudi o občevalnem jeziku. Prvi in pravi znak slovenske občine je vendar slovenski uradni jezik in smešno je, če sedijo v odboru zavedni Slovenci, a uradni jezik je nemški.

Vidi se tukaj, kakšnega značaja je povečini koroški Slovenec: pušča veljati, da ima vsa zunanost tuje lice; tuj pečat je vtisnjen na elementarne organe, tuj znak nosijo vse najizjete naprave. Torej že v kmetijskih občinah in tudi takozvanih slovenskih (z malimi izjemami) se koroški Slovenci ne poslužujejo svojih pravic; vse je tuje, niti besedice se ne beleži v domačem jeziku. Vsi razglasi, vsi ukazi, vsa določila, tudi kaž-poti, napisi, kratkomalo: vse nosi tuj pečat na sebi; narodnega, domačega ne vidiš niti črke. In če so v občinah

take razmere, kako je potem na visjih instancah?! Okrajna glavarstva so seveda še bolj nemška, njih uradni jezik za Slovence je le nemški. Nemški uradniki, od prvega do zadnjega, vsi zagriženi, tvorijo močan nemški živelj in krepijo tuji element, ki vlada poslušne slovenske podanike.

Tako je na političnih oblastih.

Na sodnijah je enako. Na vseh sodnijah je slovenski jezik malodane že odpravljen. Znani so boji za slovensčino na deželni sodnji v Celovcu, a tudi drugod ni nič boljše.

Slovenskih sodnikov ni nikjer na Koroškem, vse predstavljajo v nemške kraje. Drugi slovenski uradniki so bele vrane. Občevalni jezik je povsod nemški. Vsak pameten človek mora spoznati, kakšne razmere vladajo, če uradniško osobe ne umeje uradnikov. Ali kakšen jezik govorijo takozvani kurzovci in kakšno spakedrano nemščino nekateri Slovenci, ki so se je naučili v svetovno znamenitih koroških solah; če človek to vidi in sliši, sele dobiva pravi pojem o skandaloznih razmerah, ki morejo in smejo vladati samo v Avstriji.

Kakšne so šole, o tem se je tudi že nešteto krat pisalo po slovenskem časopisju. V čisto slovenskih krajih imamo že veliko število nemških sol, ki jih obiskujejo po večini slovenski otroci. Druga vrsta so utrakvistične šole. V teh je jezik v prvem letu slovenski, potem pa popolnoma nemški. A kakšno slovensčino govore nekateri učitelji, to je včasih naravnost groza. Navadno znajo učitelji samo dialekt, ki ga mešajo s tehničnimi nemškimi izrazi, tako da se v mnogih slučajih sploh ne ve, kakšna govorica je sploh. Kako se poučuje v teh takozvanih slovensko-nemških solah, to hočemo pokazati v par primerih. Spominjam se, kako smo se učili pravila iz nemške slovnice. Ko smo se naučili nemško citati, smo se učili vsa pravila popolnoma mehanično na pamet. Ker sploh nisem poznal slovniskih izrazov slovenskih, sem mogel nemške se manj poznati. Znal sem vsa pravila tako na pamet, da sem jih pravil, kakor bi molil očenaš, ali razumel nisem prav nič. Če sem dobil vprašanje: „Was ist ein Satz?“ sem mislil vedno na zajca, a kaj sem povedal učitelju o zajcu, nisem vedel prav nič. Če smo čitali nemško citanko, smo morali pogosto potem povedati s svojimi besedami, kaj smo čitali. Seveda nisem vedel nikoli, kaj sem lomil. Nekoč, ko smo čitali o iznajdbi smodnika, me je učitelj vprašal: „Kaj je Berthold Schwarz natlačil v možnar?“ sem odgovoril: „Er gab hinein etwas Schwefel, Salpeter und Berthold Schwarz“ — mislil sem namreč, da je to oglje, ker je črno.

Takih primerov se dogaja nešteto na naših solah in kažejo lepo pedagogiko, s katero se vzgaja slovenski narod na Koroškem. Število slovenskih sol se sploh ne more omejevati. Kam nas dovedejo te naše šole, si lahko mislimo. O vplivih in uspehih koroške šole bomo še govorili.

Kakor na vladi, v sodnijah, solah i. t. d. gošpoduje nemščina tudi pri vseh drugih uradih, na pr. železnicah. Zadaži slučaj nam kažejo najbolj kričeče, kako gošpoduje na železnicah povsod nemščina. Z eno besedo pač lahko povemo, da slo-

venski jezik nima prav nobene veljave, je le zaničevana hlapčevska govorica. Povsod ga zametujejo vse oblasti, ga pačijo in kvarijo, kolikor le morejo.

Nekaj zayetja slovenskemu jeziku imamo v cerkvi, kjer se goji slovensčina, nekateri duhovniki so še branitelji in zaščitniki slovensčine ter se bore za njo pri posvetnih oblastnih in tudi na visji cerkveni oblasti v deželi. Tudi visja cerkvena oblast je nemško-nacionalna in tudi tam se je duhovščini odločno potegovati za pravice slovensčine. To bi bila splošna, a nepopolna slika o pravicah slovenskega jezika na Koroškem vzlic vsemu XIX. členu državnih temeljnih zakonov.

Dopisi.

Apače. V ponedeljek, dne 4. julija zvečer so doneli kakor iz trdnjave topiči in naznanjali, da se bo obhajal jutri god sv. bratov Cirila in Metoda. Tudi kresili smo imenitno. Ob plamtčem ognju pa so domele mile pesmi. Zares: Apače so trdnjava. Če bi premagal sovražnik tudi celo dolino, Apačani ostanemo to, kar smo: Slovenci.

Junjska dolina. (Kresovi.) Vkljub temu, da ni letos nihče peživil ljudstvo, da naj bi kresilo in vkljub deževanju (popoldne dne 4. junija je sel dež, kakor bi iz skafa lilo) je gorelo veliko kresov in gromeli so mogočno topiči. Omeniti moramo posebno kres na vrhu Pece.

Velikovška okolica. Po dokončani dopolnilni volitvi v okrajni šolski svet je pisal „Mr.“, da se

sel Stani glas: „Da bi bil ta vlak ladija piratov“.

„In da bi ladija z napetimi jadrji letela tja, tja po gladini...“

„Tja proti daljni, tuji zemlji — in da bi glavar roparjev čakal nate v pristanišču...“

In deklica, ki je bila prej tako bleda in sedaj tako razburjena, se je plašno, skoro tesnobo ozrla čez ramo, predno je dopolnila Alanov stavek:

„Da bi me pograbil in bi me odnesel v svoj brlog. Da, dalje, dalje — zdi se mi, da ga že jasno vidim...“

„Potem bi potegnil meč, prebedel bi roparja z enim sunkom in bi tebi rekel: „Dekle, rešena si, bodi moja, pohiti v moj objem, ker te vroče ljubim...“

„O, Alan — tega nisi pozneje več rekel — ko sem — ko sem odrasla. To mi je bilo nerazumljivo...“ je rekla prisiljeno Stana in je močno zardela, kakor vrtnica.

„Saj ni prišel morski ropar in ti me torej nisi potrebovala Stanka. Ampak če bi se pokazal, potem gotovo...“

„Bojim se, Alan, to je... tudi vzrok za to, ker me na postaji v Londonu v resnici čaka. To je bogat pirat, ima vreče polne zlata in — moja rodbina feli — ona ga hoče...“

„Ampak jaz ga prebedem s tem svojim mečem, z dežnikom sem hotel reči — ako si želiš...“

„Ah nikakor, bo že prepozno! On me bo najbrže ujel... Ampak če bi takole v zadnjem hipu...“

„London! Izstopiti!“ je zaklical izprevodnik, ko se je vstavil vlak v jasno razsvetljenem kolodvoru.

Bulwer se je nagnil k razburjenemu dekletu in je rekel: „Podaj mi svojo prtljago! Ali veš gotovo, da te pričakuje...?“

„Tam stoji, ravno pod uro...“

„Kaj ni to Sheridan! Stana, za hoga, kaj ni to Sheridan?“

„Da, Sheridan je ta pirat...“

„Stana — ako bi... hočeš, da te ubranim?“ je naglo zašepetal Bulwer in objel Stano s svojo levo roko.

„Alan, kaj bi res hotel to storiti?“ je vprašala s tresočim glasom Stana in ga je objela, kakor da bi hotela ishati pri njem resitve.

„Da, hočem, ti moja draga ljubica! Stana, hitro in v resnici: ali hočeš, da te ubranim sedaj ta trenotek, na veke — za vso bodočnost? Samo besedico! Saj sem te vedno hotel ubraniti!“

„Napravi tako, Alan, ubrani me!“ je zaihtelo deklet s solzami v očeh, in je veselo izstopilo za Bulwerom z voza.

še v tej volitvi ni govorila zadnja beseda. Povedali bi bili že tedaj, kako se dela pri nas pri takih volitvah, a čakali smo na «Mirove» besede, ker pa «Mir» s tem ne piše več, bomo povedali mi enkrat nekaj zanimivosti iz tega brloga.

Vellkovec. (Narodni dom.) Ne vemo, ali naš «Narodni dom» se zaželi to ime, boljše bi pač bilo, če bi se mu reklo «Klerikalni dom». Tu vidiš le klerikalne časnike (slovenske in nemške), pa nobenega slovensko-naprednega lista. Če si najboljši Slovenec, pa če si upaš biti napreden, gledali te bodo po strani. Nemškega kateheta Almerja, ki ne dela le proti Slovincem, ampak, ki je nastopil v Borovljah na shodu «Schulvereina» tako-rekoč tudi proti slovenskim duhovnikom, pa se v tem klerikalnem domu nosi skoro na rokah. Fejl Sele. (Vreme.) Gospod urednik, tudi pri vas gotovo ni suše, ali pri nas, imamo letos čudno poletje. V aprilu bi ne moglo biti drugače; malo pokuka sonce čez gore, potem pa dež, dež, nevihte, blisk in grom, na Kosuti pa sneg. Če pridete k nam, oblecite zimski kožuh.

Večnaves pri Globasnici. Čudno godrnjanje je bilo, ko smo postavili pred par leti na naši planini za živino, ki se pase gori, blev. Letos, ko je tako deževje, mraz in sneg, šele vidimo, kako dobro je, da ima tudi uboga živina streho. Da bi storili tako tudi po drugih planinskih pašnikih.

Borovlje. Ko so se v pondeljek vračali Sokoli iz Ljubljane, nagovorili so na borovskem kolodvoru nekega poštnega uslužbenca slovensko. V bližini je stal človek, ki se mu pri nas pravi «Postesel» — in to po pravici — a ko sliši slovenski pogovor, se močito odreže: «Hier wird nicht windisch gesprochen?» Sokoli so mu na ta nesramni napad posteno odgovorili, in ko bi «Postesel» ne bil odnesel urno pete, bi imel gotovo čart, priti v dotiko s krepkiwi sokolskimi pestmi, kar bi bilo prav, na svoji zemlji in v domačem kraju se od takih ljudi pač ne bomo dali dolgo izzivati. Tu hočemo mi govoriti, držnim pritepenem pa bomo že pravočasno pristrigili dolge jezike.

Narodne zadeve.

«Miru» v zadevi selskih občinskih volitev v odgovor. Mi nismo jezuitje, torej ne znamo tako jezuitske zavijati respice kakor vi; pri našem listu nam ni na razpolaganje nobenega Prismo-defa, torej tudi ne znamo take prismojenih sklepov delati kakor vi. Sicer pa pribijemo: 1. da ste lagali, ko ste trdili, da se «Korošec» veseli napredovanja nemškutarjev v Selah; 2. da niste mogli imenovati niti enega pristasa našega lista, ki bi bil volil v Selah z nemškutarji; torej ste se tudi v tej točki zlagali. Če imate vsaj kot duhovniki še kaj čuta za poštenost in resnico, potem priznajte, da ste pisali nerresnico, sicer vam ostane na čelo vtisnjen pečat lažnjivec v.

Narodnjaštvo. «Slovenec», ki ga zalaga «Miru» urednik s svojimi čečkarijami, nesramno blati pod besedo «Narodnjaštvo» poslovodjo slovenske puškarske tovarne Peter Wernig z očitnim namenom, da bi škodoval edini opori Slovincem v Borovljah. Mi dobro vemo, zakaj da pomagajo gospodje okoli «Mira» in «Slovenca» najzagrizenejšemu nemškemu listu v Celovcu «Freie Stimmen» hujskati proti imenovanemu poslovodji in s tem tudi proti Wernigovi tovarni; toda o tem hočemo pisati pozneje enkrat. Danes hočemo vprašati duhovnega dopisuna samo tole: zakaj se še v «Slovincu» nikdar niste obregorili ob nekatere odbornike vašega krščansko-socialnega «Solskega društva» v Celovcu. V odboru tega društva, ki naj rešuje baje slovenske deco ponemčevanja, sedita dva odbornika z akademično izobrazbo; eden izmed njih ima nemško ženo in je svoje hčer tudi nemško vzgojil; drugi pa je vzgojil svojega sina v tako «slovenskem» duhu, da je bil svoj čas «nemški purš». To je po našem mnenju škandal in res vse graje vredno. Ti pa, Slovincem dopisnik, seveda tega ne karša, ker sta onadva odbornika tvoja pristasa. Ali ne veš, katero ime je dal Kristus tistim ljudem, ki vidijo z veseljem najmanjšo trohico v očesu svojega bližnjega, bruna v lastnem očesu pa morejo videti?

Koncert, katerega je priredilo tel. društvo «Sokol» v Borovljah na vrtu hotela Mayr v Kranju je sijajno uspel. Govorili so v imenu meščanstva deželni poslanec g. C. Pirc, v imenu «Župe gorenjskih Sokolov» odvetnik dr. J. Kušar, v imenu kranjskega «Sokola» njega načelnik trgovec I. Sajovic in v imenu Borovljancev jurist Čemer iz Borovelj. Na jubilejni slavnosti v Ljubljani so se izkazali boroveljski Sokoli popolnoma večje za odkazano jim nalogo. Koroški paviljon, pred katerim je pel pevski odsek boroveljskega Sokola pod izvrstnim vodstvom g. Preka, je posetilo najmanj deset tisoč ljudij, pred «Strelščem boroveljskega

Sokola», zraven katerega je sviral «Strel», tamburaški odsek boroveljskega Sokola pod izbornim vodstvom g. I. Mišica, pa se je trlo toliko tisoč ljudstva, da se sploh ne da popisati. Tako sijajno se Korošci še nikdar niso pokazali na Kranjskem. Radi pomanjkanja prostora prinesemo po možnosti v prihodnji stavilki obširnejše poročilo.

Izlet gorenjske sokolske župe na Jesenice. Dne 17. malega srpana 1910, se vrši I. izlet gorenjske župe na Jesenice po sledečem sporedu: V soboto, dne 16. malega srpana: Ob 9. uri zvečer: Seja sodnikov (gostilna pri Sokolu). V nedeljo, dne 17. malega srpana: Ob 6. uri zjutraj: Tekma posameznikov za prvenstvo G. S. Z. intekma vrst. Ob 9. uri dopoldne: Izkusnje za popoldanski nastop članov in članic. Ob pol 12 uri: Izprevod in pozdrav. Ob 3. uri popoldne: Javna telovadba. 1. Vaje članic s kiji. — 2. Proste vaje učenk. — 3. Članice: Bočna bradlja s povišano sprednjo žrdjo. — 4. Orodna telovadba članstva. — 5. Vaje učencev s palicami. — 6. Skupinske vaje obrt. narasčaja. — 7. Vzorne vrste in telovadba gostov. — 8. Igre. — 9. Proste vaje članov. Ob pol 6 uri zvečer: Ljudska veselica. Vstopnina k javni telovadbi 50 v., sedeži po 1 krono. Izkaznice za člane v kroju po 50 vin. Pri vseh točkah sodeluje slavna «Slovenska filharmonija» iz Ljubljane. — Predpriprave so v največjem tiru in obeta biti ta veselica nekaj izvanrednega. Veselični odsek je preskrbel vse potrebno in narodne dame delajo neumorno, da napravijo veselico najbolj ko mogoče sijajno. Kdor uvzbuje dejstvo, da so Jesenice obmejna postojanka, ki rabi vedno in vedno pomoči v narodnem oziru, ne bo izostal in gotovo posetil to prireditel. Toraj: Kdor čuti odkrito slovensko in komur je mar, da se naše narodne meje še bolj ne skrečijo, naj pokaže ta dan s svojo prisotnostjo simpatije do obmejnih bratov, osobito pa do jeseniškega «Sokola», ki je gotovo podpore najbolj potreben! Na zdar!

Občinske volitve v Selah na Koroškem so po hudem boju — kakor smo že poročali — prinesle Slovincem zmago. V III. razredu so Slovinci popolnoma zmagali, v II. razredu je prišlo do srečanja in smo dobili 3 odbornike, I. razred pa so dobili nemškutarji zbog izdajalstva dveh slovenskih volilcev. Tako imajo Slovinci v občinskem odboru sedaj sedem odbornikov, torej večino. Lahko si je misliti poparjenost nemškutarjev, ki so že naprej poslali v nemške liste poročilo o svoji zmagi. A njihova želja se jim ni izpolnila in tudi Südmärkin denar je bil brez uspeha.

V Št. Rupertu poleg Velikovca na Koroškem so šolske sestre kupile Tschebulovo posestvo za 18.000 K in nameravajo tam napraviti neki zavod, baje slovensko gospodinjstvo solo.

Kako namerjajo Nemci praznovati cesarjevo 80 letnico, kaže nastopni nasvet priobčen v nekem nemškem pokrajinskem listu, ki piše takole: «Ker se bili Nemci vedno narod, najudanejši cesarski rodbini, navzlic vsej nehvaležnosti, ki so jo prejemali za svoje zvestobo, in ker hode država tem močnejša, čim močnejši bodo Nemci, zato naj občine, okrajni zastopi, obrtni zavodi itd. darujejo v spomin vladarjevega 80. rojstvenega dne kak prispevek zlasti nemškemu narodnoobrambnim društvom, sploh naj svoje darove omeje edinele na nemškonacionalni odbor. Nemci morajo poveljati bližnji jubilej na podlagi misli, da so se Čehi na Češkem, na Moravskem, na Šleskem in na Spodnjem Avstrijskem, Slovinci na Štajerskem, na Koroškem in na Kranjskem in Italijani na Tirolskem polastili mnogo nemške posesti in si sploh prizadevajo, da bi obogateli na stroške Nemcev. Zato naj se dajo denarni darovi nemškemu obrambnim društvom na slavo cesarjevega jubileja; naj se ne napravljajo biti sprevidi niti slavnosti, naj se ne zasajajo hrasti, naj se ne postavljajo spomeniki; denar na ta način privarčevan pa bodi namenjen nemškemu narodnim namenom, ker le tako cesarjevo jubilejno leto pokrepča Nemce.» — Tako proslavo 18. dne velikega srpana namerjajo uprizoriti naši nemški sosedi. Prav primerno bi bilo, ako bi tudi Slovinci premislili, kako naj praznujemo vladarjev dan.

Kdaj bo zatrta družba sv. Cirila in Metoda? Mnogo se deluje na to, da bi se uničila naša solska družba, a uverjeni smo, da zaman; pregloboko je ukoreninjena; v teku četrtsotletja se je zrastle z narodovo dušo. Zanj so zavzeti vsi sloji slovenskega naroda, posebno tisti sloji, ki izhajajo iz njega slovenske matere. Zanimiv je odgovor, ki ga je na gorenje vprašanje dal na XVI.

veliki skupščini v Mariboru dne 8. velikega srpana 1901 prejšnji velezaslužni družbeni prvomestnik monsigner Tomo Zupan, zatrdil: «Šele kadar nas zapusti slovensko ženstvo, šele takrat pride družbena smrt; a dokler nam je ono s svojo nedosežno vnamo ob strani, družbe konec biti ni v stanu».

«Branibor», poleg družbe sv. C. in M. najvažnejše slovensko narodnoobrambno društvo, je imel svoj prvi glavni zbor dne 2. t. m. ob 4. uri popoldne v «Narodnem domu» v Ljubljani. Ustanovljen je za vse v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele ter ni politično. Vodstvo in sedež društva je v Ljubljani (§ 1). Društvu je namen na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem v gospodarskem oziru podpirati Slovence, ki stanujejo v jezikovno obmejnih ali jezikovno mešanih krajih ali pa se hočejo ondi naseliti (§ 2). V dosego svojega namena društvo: 1.) kupuje, kolikor mu pripuščajo denarna sredstva, zemljiška posestva ter jih potem Slovincem ali prodaja pod ugodnimi pogoji ali daje v zakup za nižjo ceno; 2.) oskrbuje zemljiškimi posestniki, trgovcem in obrtnikom pri denarnih zavodih posojila pod ugodnejšimi pogoji, kakor jih dobijo sicer; 3.) podpira z denarnimi sredstvi trgovce in obrtnike, ki so po nelastni krivdi prišli v nesrečo, ali ki bi hoteli pričeti kako trgovino ali obrt, pa nimajo zadosti denarnih sredstev; 4.) podpira z denarnimi sredstvi tudi zemljiške posestnike, ako vsled uim ali iz kakega tehtnega drugega vzroka svoje rodbine ne morejo radno preživljati; 5.) vodi kataster o posestnem stanju slovenskih zemljiških posestnikov, trgovcev in obrtnikov v jezikovno obmejnih ali jezikovno mešanih krajih, ter v ta namen organizuje ožje krajevne odbore in podružnice, ki v svojem okrožju poizvedujejo o gospodarskih razmerah slovenskega prebivalstva in s primernimi nasveti poročajo svoje poizvedbe glavnemu odboru; 6.) združuje slovenske gospodarske organizacije (gospodarske zadruge, kmečka društva, obrtne zadruge, posojilnice) v smislu svojega namena (§ 3). Želimo, da bi vzljubili Slovinci «Branibor» z istim žarom, kakor so družbe sv. C. in M., da bi mu z darili in volili, s prirejevanjem veselice, predavanj in predstav dovoljali potrebna sredstva za dosego njegovega obrambnega namena, zlasti da bi mu pristopali kakor člani, ki so ustanovniki plačujoči najmanj 100 K naenkrat ali v štirih obrokih, ki jih določil odbor; letniki, ki plačujejo po 2 K na leto in podporniki, ki plačujejo najmanj po 20 v na leto.

Gospodarska vprašanja.

Kdaj je najboljše kositi?

Ni vseeno, ali se kosi rano ali pozno, kajti vrednost sena je zelo odvisna od starosti trave ob času kositve. Dalje ko trava na travniku stoji, tem več je je, a njena kakovost je vedno slabša in je potem živina tudi težje prebavi. Čim pozneje se kosi, tem večja je sicer množina krme, tem slabša je pa njena kakovost. Čim prej se kosi, tem manj je krme, vendar njena hranilna moč je večja, tako da je v gotovih slučajih mogoče z manjšo množino mlade krme isti ali pogosto boljše hranilni uspeh doseči, kakor pa z večjo množino stare krme. Vrhutega pa tudi škoduje poznejši rasti, če se s prvo kositvijo predolgo čaka.

Najugodnejši čas za kosnjo je pač tedaj, ko je največ trave in zelišč v polnem cvetu. Ko se začnejo zoreti, postane večina trav in zelišč bolj lesenih, izgubijo mnogo beljakovine in seno potem ni veliko boljše ko slama.

Za pomnožitev beljakovine v krmi je neprecenljive vrednosti in najpripravnije sredstvo gnojenje z umetnimi gnojili in sicer s 40% kalijeve soljo in Tomasovo žlindro in sicer se vzame na 1 hektar (— 1³/₄ orala) 200—250 kg 40% kalijeve soli in 600—800 kg Tomasove žlindre.

Napačno je tudi mnenje, da je krma prve kosnje, ki se imenuje seno, veliko boljša in redilnejša ko otava. Zaradi tega se tudi otava slabše plačuje, ker se misli, da je manj vredna. Kmetijski učenjaki so s svojimi raziskavanji dokazali, da vsebuje otava več beljakovine in toščobe ko seno. Nadalje je otava tudi lažje prebavna ko seno. Praktični kmetovalci vedo, da dajejo krave, ki se krmijo z dobro spravljeno otavo, več mleka in da se tudi bolje redijo. To se pojasni iz tega, ker obstoji otava iz mlajših in nežnejših rastlinskih delov, ki imajo več beljakovine v sebi in so tudi lažje prebavni. Nadalje pride tudi pri travnikih, ki so gnojeni s kalijem in fosforovo kislino, še v poštev, da gnojenje vprvič šele pri drugi kositvi začne popolnoma učinkovati. Ker je otava bolj občutljiva in se lažje navleče mokrote ko seno, se mora skrbeti, da se spravi popolnoma suha pod streho.

Nadalje ne sme umen kmetovalec pozabiti travniške brane za mah; vedno se še nahajajo

takni, ki nočejo uvideti, kako koristna in potrebna je za travnike takšna brana. Travniska brana za mah nima samo naloge iz travnikov mah odstraniti, ampak ona zrahlja zemljo, da zrak, svetloba in toplota lažje v njo prodrejo. Travniska brana za mah je za travnike ravno toliko, ko za njive plug. Brana za mah prereže ranjene trave in iztrga rahlo in od miši razjedeno korenčje. S tem se omogoči, da poženejo iz starega korenčja nove korenine; nadalje se nepotrebna vlaga vsled rahljanja zemlje lažje izhlapi. Ako se travniška brana za mah prav zna rabiti, tedaj odstrani tudi krtinovec, vsled česar je pri kositvi mogoče stroje rabiti. Travnisko brano za mah lahko tudi za ravnanje njiv rabimo, da napravimo te sposobne za sejanje s stroji. Umen kmetovalec torej brane za mah ne bo pustil v takšnem kotu zarjaveti, ampak jo zna rabiti tudi na njivah.

Svetovna politika.

* **Državni zbor** je ministrski predsednik baron Bienert odgodil. Zgodilo se je to raditega, ker so slovenske stranke in češki agrarci v proračunskem odseku obstruirale. Šlo se je za dovolitev italijanskega vseušilišča, a Slovenci so hoteli neposredno imeti rešeno tudi vprašanje slovenskega vseušilišča v Ljubljani. Ker je ministrski predsednik to odklonil, so začeli Slovenci z obstrukcijo.

* **Med poljskim kolom in Bienertovo vlado** je razmerje hudo napeto. Človek bi Bienertu ed srca privoščil, da bi šla njegova večina rakom zvižgat in zabam gost. Ampak za poljsko kolo se vendar ne more navduševati. Kajti igra tega kluba je neodkritosčna in sebična kakor vedno. To je treba že zaradi tega povedati, ker se na Slovenskem zopet slave Poljaki kot nekakšni junaki in si poje, da so se vrnili v slovanski dom. Vse to je larifari. Poljsko kolo podpira vsako vlado, ki mu daje profita. Nekateri se čudijo, da niso Poljaki kljub napetosti nastopili v odseku proti vladi. Pa to je vendar naravno. Poljaki žugajo; da bi izvedli svoje žuganje, jim pa ne pride na misel, kajti tedaj bi morali ustaviti barantanje. Njim pa ne gre za nič drugega kakor za barantanje. In na tem polju se že kažejo mali uspehi. Bienert namreč ponuja iz državnih sredstev 112 milijonov (malenkost, kaj?) za tiste dežele, v katerih bi se imeli graditi kanali. Od te svote naj bi 52 odstotkov odpadalo na Galicijo. Vrhutega bi vlada študirala vprašanje kanala med Vislo in Dnjestrom. — Poljaki odklanjajo ta predlog, vsaj doslej. Ta je sploh čuden. Do danes namreč se ni dognano, če se morejo kanali, ki so bili sklenjeni, izplačati ali ne. Če se izplačajo, bi bila norost, da bi se ne gradili. Če se ne izplačajo, se pa itak ne more zahtevati, da bi se gradili. Poljaki imajo nasprotno predloge, med katerimi je najpametnejši ta, da ostane zakon o kanalih za sedaj nedotaknjen. Sicer se pa nadaljuje barantanje. Bomo videli, kaj se bo izleglo.

* **V Spljetu** je bil pri nadomestni volitvi namesto don Bulića izvoljen kandidat hrvaških liberalcev dr. Smodlaka v državni zbor.

* **Ruski car** je potrdil zakon, ki uničuje fiške ustavne pravice.

* **Belgijski kralj** pride s svojo ženo meseca septembra na Dunaj.

* **V Sevillji** (na Španskem) so bile v ponedeljek velike protiklerikalne demonstracije.

* **V španskem senatu** je ministrski predsednik Canalejas izjavil, da ne bi bila vlada spravila verskega vprašanja na dnevni red, če bi se bila bala, da ga ne bo mogla rešiti. Nastop vlade ne meri proti verskemu čutu, ampak edine proti klerikalizmu. Španski škofci niso imeli prav, da so se javno vmesajali, ko so se vodila pogajanja z Rimom. Tudi razne španske dame, ki imajo jako čudne nazore o katoliški veri, bi bolje storile, če bi se ne vtikale v reči, katerih ne razumejo.

Raznoterosti.

Samomer z vinom je poskusila na Dunaju 16 letna delavka Jozefa M. Ker je bila njena ljubezen po njenem mnenju zelo nesrečna, se je neznanško napila vina, kar je kmalu učinkovalo. Našli so jo nezavestno in vsled zavžite pijače ji je srce le še polagoma bilo in skoro bi jo bila zadela kap. Ščasom se je pa iztreznila.

Nenavadna zakonca. V sedmem okraju v Budimpešti se je poročil 62 let star ravnatelj neke tovarne z 12 let staro hčerko kuharice. Stari je go-

jil razmerje z deklico in ko je mati izvedela za to, je silila na ženitev. Zdravniki so res izdali dekletu spričevalo, bila je zdrava in nenavadno razvita, jušlično ministerstvo ji je pa izpregledalo starost. Kaj vse ljubezen stri!

Cez atlantski ocean v zrakoplovu. Avijatik Villaman boče preleteti meseca avgusta z vodljivim zrakoplovom Atlantski ocean. Z njim bi se peljalo 5 oseb. Zrakoplov bi bil s pomočjo brezžičnega brzojava v zvezi s parniki, ki se vozijo po tej črti.

Zaloga radija. Listi poročajo, da je odkril angleški inženir March velike zaloge urana, v katerih je najti radij, v Guardu na Portugalskem.

Morilec so glavo odsekli Dne 2. maja so odsekali Matiju Muffu v mestu Lucern v Švici glavo. Muff je tržil s svinjami. Dne 21. decembra 1900 zvečer je prišel k nekemu najemniku in ga je zvalil na skedenj, kateri je bil precej daleč od hiše. Tam sta se začela pričakati in Muff je ustrelil najemnika z revolverjem v glavo. Potem pa je šel morilec v hišo in je ubil ženo najemnikovo. Ko sta hlapca slišala vik sta priletela in Muff je postrelil še ta dva. Nato je pokradel ves denar v hiši (najemnik je bil namenjen na sejem, zato je imel denarja za več tisoč kron doma) in je sežgal hišo. Letel je v skedenj nazaj. Ker še najemnik ni bil čisto mrtev, ga je ubil z škornji, nato pa je zasmodil tudi skedenj. Pri obravnavi so izvalili vse to iz njega. Hišo in skedenj je zasmodil radi tega, da bi ljudje mislili, da je pogorelo. Pri obravnavi se je tudi zvedelo, da je Muff umoril še več ljudi, brez da bi o tem kdo kaj vedel. Priznal je tudi, da jih je še več hotel umoriti, pa da mu je spodletelo. Bil je torej prava žival v človeški postavi in je le dobro, da ga je zasačila pravica.

Motona sreča. Na Lloydovem parniku «Sultan» se je je pripeljal v Kotor iz Krfu mlad zaljubljen parček. A še nista izstopila, so ju že aretirali. Bila sta 22 letni David Ita, ki je pred svojim pobegom iz Krfu očetu ukradel 20.000 frankov in njegova 18 letna jako lepa ljubica. Pri Iti so se našli 17.000 frankov. Poslali so ju nazaj v Krf.

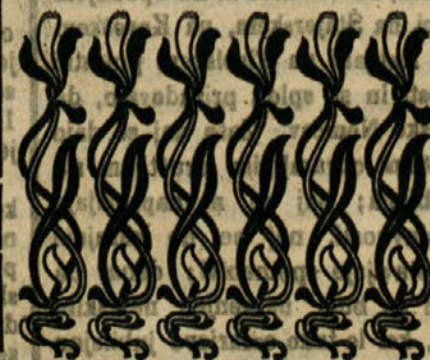
Dogovori o dalmatinskih železnicah. Avstrijski železniški minister Vrba je bil te dni v Budimpešti ter imel posvetovanja z ogrskim železnikom o dalmatinskih železnicah. Predložil je pri tej priliki načrt, po katerem naj bi se zgradila zvezna proga z Dalmacijo od Novega do Knina tako, da bi šla ob rek Uni, katera proga bi bila 75 km krajša nego dosedaj nameravana. Po večurnem posvetovanju se je doseglo med obema ministroma sporazumljenje glede dalmatinskih železniških zvez. Vršila se bodo v tej zadevi še nadaljna pogajanja.

Najrazširjenjša knjiga na svetu je gotovo kitajski koledar, ki ga izdajajo vsako leto v osmih milijonih eksemplarjev. Ta koledar se tiska v Pekingu in nikdo nima pravo v celem carstvu, da bi izdal knjigo ki bi imela nekaj enake vsebine, kajti knjiga je cesarjev monopol.

Odredba proti pronašanju kolere. V obmejnih postajah Brody in Podvoločiska preiskujejo zdravniško vse potnike, ki pridejo iz Rusije, zaradi okuženja po kolero.

Vina

štajerska, dolenska, goriška, vipavska, istrijska, dalmatinska, jamčeno pristna

Riba s nogami. Čudno poroča neki list o odkritju neke ribe, ki ima tudi noge. Amerikanski naravoslovec dr. John Hasmann, ki raziskuje živalstvo po južni Ameriki na besedo Carnegie-instituta, je našel blizu Manaos redko in dosedaj nepoznano žival, namreč ribo, ki je na videz dolgo iskani člen med močeradom in ribo. Riba ima zakrknle noge, nima luskin, je slepa, ter ima mesto pravih okostja hrbtni mozeg kakor hrustanec in v glavi zobe. Usta ima na spodnji strani in daleč moleče čeljusti. Na hrbtu nosi žival kožno gubo, ki je precej slična plavuti. En eksemplar te redke ribe je že v Pittsburgu v Carnegie-muzeju in s tem se bode bavil učeni svet bolj temeljito, ko se vrne Hasemann.

Našim rodbinam priporočamo

Kolinsko cikorijo.

Lovske puške

vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroška.

Čeniki brezplačno in poština pristo.

Varstvena znamka: „SIDRO“

Liniment Capsici comp.

nadomestek za

sidrov - pain - expeller

je vobče priznan kot izvrstno, bolečino tolažeča in odvajalno vmetenje pri prehlajenju i. t. d. Dobi se ga v vseh lekarnah za 80 v. K 140 in 2 K. Pri nakupu tega posvoda priljubljenega domačega zdravila, naj se vzame le izvirna steklenica in škatle z našo varstveno znamko „sidro“, kajti potem je gotovo, da se je dobil izvirni izdelek.

Dr. Bichterja lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi

Elizabetna ulica št. 5, nova.

Razpošiljatelj vsak dan.

ponuja po skrajno nizkih cenah

zadruga

Agro-Merkur

r. z. z o. z. v Ljubljani.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Akcijski kapital K 3.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dneva vzdiga.

☛ Kolodvorska oesta št. 27. ☛

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške in zenitinske kavelje.

Eskompt in inkasso menio. ☛ Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podr. v Spljetu in Testu.

Turške srečke. Šest zrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno odplačevanje po K 8— za komad. 1 52—53

Tlake srečke s 4% obrestmi. Dve zrebanj na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.